

Mariana CIOLAN

FESTCO 2007

Organizat de Teatrul de Comedie, cu sprijinul Primăriei Capitalei și al Ministerului Culturii și Cultelor, **Festivalul comediei românești**, deja intrat în conștiințe cu titlatura – „brand“ **FESTCO**, s-a dovedit la a cincea ediție (24–31 martie 2007) un eveniment complex, cu multiple deschideri către promovarea acestui gen atât de îndrăgit de public, cu fapte artistice și culturale ce dau seama de unele tendințe din viața noastră teatrală, de aspecte ce țin de efervescența acesteia.

Afișul a fost dominat de *piesa contemporană*, mai precis de autorii „noului val“, precum Mimi Brănescu, Lia Bugnar, Mihai Ignat, Carmen Vioreanu, cu montări ce dezvăluie și ele „fenomenul“ afirmării unor tineri regizori și actori – pe cont propriu, în companii independente (Teatrul Luni, Teatrul Imposibil), dar și prin sprijinul unor instituții „din sistem“ (Teatrul Metropolis, chiar Naționalul bucureștean ori teatrul-gazdă prin programul „Comedia ține la TineRi“). Jucate mai ales la Studio, acestea au făcut săli pline și entuziaste, evident un public al acestui teatru, în timp ce printre ceilalți spectatori, chiar membri în juriu, au dat naștere uneori la aprige controverse. *Invitatul special* al Festivalului a fost dramaturgul contemporan de origine română cel mai renumit astăzi în lume : Matei Vișniec, venit de la Paris spre a asista la lansarea volumului său de teatru *Omul-pubelă. Femeia ca un câmp de luptă* (Editura „Cartea Românească“) și la cele trei spectacole incluse în program – *Buzunarul cu pâine* (Teatrul de Comedie), *Voci în întineric*, o cuceritoare adaptare cu măști și păpuși după *Teatru descompus*, realizată de Eric Deniaud, marionetist format la școala Margaretei Niculescu, și *Cuvântul progres spus de mama suna teribil de fals*, în montarea Companiei Piramatiki din Salonic – Grecia. Dacă remarcăm că acestea aveau loc în chiar Ziua Mondială a Teatrului (emblematică potrivire !) și adăugăm prezența Teatrului „Joakim Vujici“ din Sebia care a jucat *D-ale carnavalului*, de Caragiale, putem spune că o altă caracteristică a acestei ediții FESTCO este *primul pas către internaționalizare*, intenția exprimată public de directorul festivalului și al Teatrului de Comedie, actorul George Mihăiță, fiind ca prin această manifestare punțile de circulație internațională a teatrului românesc să fie sporite.

În general, prea puțin prezenți în repertoriile teatrelor noastre, „clasicii“ genului au fost mai firav reprezentați și pe scena FESTCO. Pe lângă spectacolul din Serbia deja menționat, notabil în sfera dialogului cultural, dar modest în plan artistic, s-au bucurat de o bună primire din partea publicului spectacolul Teatrului de Comedie cu *Delir în doi*, de Eugen Ionescu, în regia lui Claudiu Goga, sprințara adaptare după *Sânziana și Pepelea*, de Alecsandri, realizată de trupa tânără a Naționalului bucureștean, incitantul spectacol cu *Telefonu', omleta și televizorul*, bazat pe basme populare românești și o istorioară poloneză, în regia lui Alexandru Dabija, la Teatrul „Anton Pann“ din Râmnicu Vâlcea, și, mai ales, montarea cu *O scrisoare pierdută*, de Caragiale, semnată de Tompa Gabor la Teatrul Maghiar

Sanda TOMA și Ion LUCIAN în *Comedie roșie* de Constantin Turturică

din Cluj. O notă bună la acest capitol – reprezentațiile studenților și elevilor bucureșteni, invitate în „off“.

De cea mai înaltă apreciere a juriului – din care au făcut parte actorii Mircea Diaconu (președinte) și Virginia Mirea, criticii de teatru Ludmila Patlanjoglu și Ileana Lucaciu și regizorul Silviu Jicman – s-a bucurat spectacolul Teatrului Național din București cu *Comedie roșie*, de Constantin Turturică, în regia lui Alexandru Tocilescu (Marele Premiu), spectacol care le-a adus premii valoroase și interpreților principali : Ion Lucian (Premiul special) și Sanda Toma (Premiu de interpretare, pentru rolul „Nevasta“). Au mai urcat pe podiumul de onoare la FESTCO regizorul Tompa Gabor, pentru spectacolul cu *O scrisoare pierdută*, la Teatrul Maghiar din Cluj-Napoca, unde și Miklos Baci a fost răsplătit cu Premiul de interpretare, pentru rolul „Zoe“, și scenograful Milivoje Stulovic, autorul decorului pentru spectacolul cu *D-ale carnavalului*. Au mai fost apreciați pentru virtuțile interpretative în rol secundar Silviu Biriș (Lăcustă Vodă în *Sânziana și Pepelea*) și Marius Manole (Paul, în *Stă să plouă*, de Lia Bugnar), în timp ce Andrei Șerban a primit Premiul pentru debut (Viorel, în *No one*, de Carmen Vioreanu), iar Eric Deniaud a fost încununat cu un Premiu de originalitate pentru *Voci în întuneric*.

„Spațiu vital“ prin excelență pentru spectacolul pe scenă – poate încă nu îndeajuns de stimulat, precum își doresc organizatorii, căci iată se remarcă nu fără tristețe absența din Festival a unor importante teatre, Festivalul Comediei Românești s-a dovedit și la această ediție deosebit de atrăgător pentru *creația originală*. La concursul de dramaturgie (ediția a II-a), organizat împreună cu Uniunea Scriitorilor, juriul de specialiști a primit spre lecturare aproape nouăzeci de texte, laurii revenindu-le tinerilor Bogdan Costin (premiul I – pentru *Blocaj în trafic*) și Diana Manole (premiul II – pentru *Revoluția textilă*) și unui dramaturg deja consacrat, Horia Gârbea (premiul III – pentru *Divorț în direct*). Toate cele trei piese au fost tipărite în plachete la Editura „Palimpsest“, au fost prezentate ca spectacole-lectură, pregătite cu profesionalism de actorii Teatrului de Comedie, au fost comentate în foaier, acolo unde au avut loc, în Zilele Festivalului, când s-a difuzat, tot sub emblema FESTCO, și un text premiat la concursul de anul trecut, *Marfa din supermarket*, de Cătălin Mihuleac, devenit spectacol radiofonic, în regia lui Attila Vizauer.

Cu mai bine de douăzeci de spectacole, lansări de carte, dezbateri, FESTCO 2007 a însemnat un loc de frumoase (și fructuoase) întâlniri între creatori de teatru, critici, dramaturgi și public, între diferitele generații de oameni de teatru, de dialog viu între stiluri, concepții, modalități de expresie teatrală. După deschiderea-happening, regizată de Alex. Tocilescu – cu formația „Barock“, condusă de Ionuț Ștefănescu, și „defilarea“ trupei, în „pandant“ – spectacolul din seara galei. Imaginat cu histrionism de același Tocilescu drept un cuceritor „remember“ pentru colectivul de la Comedia (actorii au prezentat, spre hazul nostru, dar și al lor, textul cu care au susținut proba de admitere la institutul de teatru !), o prefață cât se poate de emoționantă și grăitoare pentru decernarea premiilor festivalului, cât și pentru diplomele și medaliile omagiale oferite de organizatori unor „monștri sacri“ ai genului, în frunte cu Ion Lucian (Premiul de Excelență). În semn de reverență față de activitatea lor excepțională pe scena Teatrului de Comedie și în teatrul românesc, în semn de omagiere a perenității genului și a *geniului comediei românești*.

Distinși cu Ordinul Comedia cl. I

PANEK Kati în *O scrisoare pierdută*, de I.L. Caragiale

Scenă din *Adio Carmen* de Cornel Mimi Brănescu

Premiile FESTCO

Juriul final – Mircea Diaconu, președinte juriu I; Ileana Lucaciu; Virginia Mirea; Ludmila Patlanjoglu; Silviu Jicman – a stabilit următoarele premii:

1. **Marele premiu** – spectacolul „*Comedie roșie*“ de Constantin Turturică – Teatrul Național „I.L. Caragiale“ București

2. **Premiul special al juriului** – *Ion Lucian* pentru rolul „Cârceanu“ din spectacolul „*Comedie roșie*“ de Constantin Turturică, Teatrul Național „I.L. Caragiale“ București

3. **Premiul pentru regie** – Tompa Gábor pentru spectacolul „*O scrisoare pierdută*“ de I.L. Caragiale – Teatrul Maghiar de Stat Cluj

4. **Premiul pentru scenografie** – Milivoje Štulović pentru decorul spectacolului „*D’ale carnavalului*“ de I.L. Caragiale – Teatrul „Joakim Vujic“ Kragujevac, Serbia

5. **Premiul pentru cel mai bun actor în rol principal** – Bács Miklós pentru „Zoe“ din spectacolul „*O scrisoare pierdută*“ de I.L. Caragiale – Teatrul Maghiar de Stat Cluj

6. **Premiul pentru cea mai bună actriță în rol principal** – Sanda Toma pentru „Nevasta“ din spectacolul „*Comedie roșie*“ de Constantin Turturică – Teatrul Național „I.L. Caragiale“ București

7. **Premiul pentru cel mai bun actor în rol secundar – ex-aequo:** Silviu Biriș pentru „Lăcustă Vodă“ din spectacolul „*Sânziana și Pepelea*“ după Vasile Alecsandri – Teatrul Național „I.L. Caragiale“ București; Marius Manole pentru „Paul“ din spectacolul „*Stă să plouă*“ de Lia Bugnar – Teatrul LUNI de la Green Hours

Premiul pentru cea mai bună actriță în rol secundar – nu se acordă

8. **Premiul pentru originalitate** – Eric Deniaud pentru spectacolul „*Voci în întuneric*“ după Matei Vișniec – ExtraMuros cu spijinul Drolatic Industry Paris, Franța

9. **Premiul pentru tineri creatori – realizatorilor spectacolului „Adio Carmen“** (producători: Teatrul de Comedie și Clubul UNESCO în cadrul proiectului COMEDIA ȚINE LA TINERi) – dramaturgul Cornel Mimi Brănescu, regizorul Titus Scurt, scenograful Magdalena Ciubotariu; actorii: Andreea Grămoșteanu, Adelaida Zamfira, Mirela Zeța și Doru Bem. Premiu oferit de Studio Caligraf

10. **Premiul pentru debut** – Andrei Șerban pentru rolul „Vio“ din spectacolul „*No One*“ de Carmen Vioreanu – Teatrul Tineretului Metropolis. Premiu oferit de Studio Caligraf

Premiile au fost acordate pentru producții teatrale care au avut premiera în anul 2006. Teatrul de Comedie oferă în fiecare an Premiul de excelență unei mari personalități din numeroasa sa familie.

Anul acesta **Premiul de excelență** este oferit actorului **Ion Lucian**.

În semn de omagiu pentru generațiile de artiști care au marcat istoria Teatrului de Comedie încă de la înființare, Directorul George Mihăiță a decernat **Ordinul Comedia clasa I** actorilor Radu Beligan, Ion Lucian, Sanda Toma, Iurie Darie, Stela Popescu, Mircea Albuлесcu, Marin Moraru, Gheorghe Dinică, Dumitru Rucăreanu, Candid Stoica și regizorului Lucian Giurchescu. Prezența acestora pe scenă a marcat finalul Galei Comediei Românești, ediția 2007.

Ordinul Comedia clasa I a fost acordat de asemenea și scenografului Ion Popescu-Udriște.